

25. Ophemert Kasteel Ophemert



De oudste vermelding in de literatuur is 1265, de eigenaar van het kasteel was toen Rudolf de Cock en het kasteel was toen een woontoren. In de 17^e eeuw raakte het huis beschadigd door de Franse inval. Waarna het verbouwd is. In de jaren 50 van de 20^e eeuw heeft een restauratie plaatsgevonden in samenwerking met Rijdsdienst voor het Culturele erfgoed. Veel geschiedenis over het kasteel is er te lezen in het boek van dhr. Welling.

In 1403 komen we hertog Reinaud IV van Gelre tegen die *”den Huijse en gesete tot Ophemert met den Bongert”* in leen geeft aan ridder Sweeder van Weerdenborch. Het geslacht De Cock van Waardenburg bezat de heerlijkheid en het kasteel Ophemert tot 1552. Frederik van Haeften kocht in 1552 het kasteel met heerlijkheid. Vererfde het aan zijn zoon Allard van Haeften, die het weer naliet aan zijn zoon Johan en kleinzoon Walraven en zo heer van Ophemert werd. Te melden valt dat de Cock van Haeftens als ambtsmannen en dijkgraven in de streek geschiedenis schreven.

Het geslacht de Cock van Haeften bleef de heerlijkheid en het kasteel in bezit houden tot 1844. In 1844 overleed de ongehuwde Anna Margriet barones van Haeften, vrouwe van Ophemert, Zennewijnen en Meerlo (1782-1844). Zij verkreeg Ophemert uit erfenis van haar vader. Haar nalatenschap ging over aan haar neef en raadsman Barthold baron Mackay (1773-1854). Dit door een huwelijk in 1790 van Barthold de Cocq van Haeften (1755-1808) met de schotse barones Arnoldina Margaretha barones Mackay (1771-1849).

Door verdere vererving komt het landgoed terecht bij de Schotse Hugh William Mackay (1937-2013). Deze schot stond op 2 maart 2010 kasteel, koetshuis en overige opstallen met bijna 4 hectare grond in erfpacht af aan Alexander Coenraad Arthur baron van Dedem. Na zijn overlijden van Hugh William Mackay, werd zijn zoon Aeneas Simon Mackay Lord Reay enig erfgenaam van de Nederlandse goederen, dat houdt in, dat wanneer de erfpacht van Ophemert ooit zou vervallen het eigendom aan hem vervalt.

Te melden valt dat in de kerk nog 6 rouwborden van de Familie de Cock van Haeften te vinden zijn. Een rouwbord is een zwartgeverfd meestal ruitvormig houten bord met naam, titel en wapenschild van een prominente overledene met vermelding van de geboorte- en sterfdatum. De rouwborden werden op de gevel van het sterfhuis opgehangen en werden dan naderhand aan de muren van de kerk waar de overledene begraven was bevestigd.

De heerlijkheid Ophemert en Zennewijnen heeft nogal wat markante personages gehuisvest. In de periode 1568 tot 1648 (de Tachtigjarige Oorlog) trad er een twee deling op in de

familie de Cock van Haefden; sommigen kozen de zijde van prins Willem van Oranje, anderen die van de Spanjaarden.

De Mackays verdienen hun sporen als belangrijke staatslieden. Zo schopte Aeneas Mackay het tot vicepresident van de Raad van State. In Ophemert bekommert hij zich om het zielenheil van zijn onderdanen, is hij actief op het gebied van armenzorg en richt hij tal van christelijke scholen en instellingen op. We kunnen bij dit prachtige kasteel gelukkig van geen einde spreken. Het is in volle glorie te zien. En er worden activiteiten georganiseerd door de dhr. Van Dedem en mevr. Van Dedem-Tielkemeijer.

Bronnen:

Kasteel Ophemert auteur: Paul Welling

<https://www.nporadio5.nl/fragmenten/theatervanhetsentiment/925cc006-9ebe-42de-a6a9-7b4c1e4c58fa/2019-01-26-paul-welling-over-de-spectaculaire-beroving-van-kasteel-ophemert>
https://nl.wikipedia.org/wiki/Kasteel_Ophemert

Historische Kring West-Betuwe